

ERDVĖ ŽINIŲ IR INOVACIJŲ SKLAIDAI

KOVAS 2010 (Nr.5)

DAUGĖJA INICIATYVŲ, SKATINANČIŲ MOKSLININKŲ VERSLUMĄ

Žiniomis grįstas verslas, kurio dėka mokslinių tyrimų rezultatai virsta rinkoje paklausiais produktais ar paslaugomis, yra prioritetinga ES šalių politikos kryptis. Toks verslas prisideda prie kiekvienos ekonomikos konkurencingumo didinimo ir yra pagrindinis Lisabonos strategijos tikslų siekimo įrankis. Tačiau Lietuvoje tokio pobūdžio verslas dar tik vystosi.

Yra atlikta daugybė studijų, akcentuojančių, kad verslumo gebėjimų ir žinių trūkumas yra pagrindiniai trikdžiai, neleidžiantys tyrėjams pradėti savo verslo arba paskatinti efektyvesnį mokslo žinių ir sukurtų rezultatų pritaikymą versle. Remiantis Statistikos departamento, Ekonomikos augimo veiksmų programos ir kitų tyrimų duomenimis, šiuo metu Lietuvoje yra sukurti beveik visi Nacionalinės inovacijų sistemos elementai, tačiau pati sistema praktiškai neveikia dėl pernelyg silpnų ir neefektyvių ryšių tarp sistemos elementų. Kita vertus, verslas nepakankamai naudojami MTEP rezultatai, sukurtais mokslo ir studijų sistemoje ir nepakankamai bendradarbiauja su mokslo institucijomis. Bendradarbiavimą galima stiprinti didinant verslo žinojimą apie mokslinių tyrimų

galimybes, o taip pat didinant mokslo srityje dirbančių specialistų žinojimą apie verslo poreikius ir stiprinant jų gebėjimus pateikti mokslinių tyrimų rezultatus paprastesne, platesniam visuomenės ratui suprantą kalba.

Mokslininkų verslumo didinimas neturėtų būti suprantamas vien tik tiesiogine prasme – kaip skatinimas kurti savo verslo įmones ir „mesti“ darbą universitetuose ar mokslinių tyrimų institutuose. Mokslininkams verslumo gebėjimai būtini pirmiausia tam, kad jie gebėtų tinkamai ir efektyviai bendradarbiauti su verslo įmonėmis kuriant žinioms imlius produktus ir technologijas.

Be EŽIO iniciatyvos Lietuvoje, viena iš naujausių tarptautinių iniciatyvų šioje srityje – Kauno regioninio inovacijų centro vykdomas tarptautinis projektas ReMark: from Research to Market (Nuo tyrimų iki rinkos). Šios iniciatyvos pradžioje buvo atlikta mokslininkų apklausa Lietuvoje, Slovakijoje, Kipre ir Suomijoje. Apklausos metu paaiškėjo, kad jiems labiausiai trūksta žinių ir gebėjimų, susijusių su žinių valdymu, verslo idėjos kūrimu ir vystymu, verslo plano

parengimu, rizikos vertinimu ir valdymu ir kt.

ReMark iniciatyvoje tarptautiniai partneriai intensyviai dirba, kurdami mokymo modulių paketą žinių perkėlimo, verslo pradžios, verslo teisės ir finansų valdymo, rinkodaros, rizikos vertinimo ir kitomis aktualiomis temomis. Pasak projekto koordinatės, Kauno regioninio inovacijų centro direktorės Birutės Velykienės, parengtas mokymų paketas padės užpildyti verslumo mokymų, susijusių su potencialių verslininkų, pajėgių pradėti aukštą pridėtinę vertę kuriantį, žiniomis ir technologijomis grįstą verslą, trūkumą, kitaip tariant, padės mokslininkams efektyviau komercinti savo žinias pradedant sėkmingą verslą ar įdiegiant jas veikiančioje įmonėje.

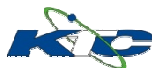
Jau rudenį mokslininkai bus pakviesti į pirmuosius verslumo gebėjimų mokymus virtualioje erdvėje. Šis inovatyvus mokymo būdas pasirinktas dėl didelio mokslininkų susidomėjimo: daugiau, nei 70 % apklausoje dalyvavusių mokslininkų akcentavo būtent šį mokymosi būdą kaip geriausiai atitinkantį jų poreikius.

Projekto EŽIS partneriai džiaugiasi, kad jų iniciatyva skatinti mokslininkų verslumą ir bendradarbiavimą tarp mokslo ir verslo sulaukia atsako ne tik šalies, bet ir tarptautiniame lygmenyje. Tai

rodo, kad mokslo ir verslo bendradarbiavimo skatinimo problema yra aktuali, o neatidėliotini sprendimai turi būti priimami jau šiandien. Be to, tokių iniciatyvų dėka mūsų šalies

mokslininkai turės galimybę geriau susipažinti su kitų šalių patirtimi ir perimti geriausios praktikos pavyzdžius bei panaudoti šias žinias efektyviam mokslinių tyrimų rezultatų komercinimui.

PROJEKTĄ ĮGYVENDINA:

KTU regioninis mokslo parkas
www.ktc.lt

Kauno aukštųjų ir informacinių
technologijų parkas
www.techpark.lt

Kauno regioninis inovacijų centras
ic.ktc.lt

KLAIPĖDOS MOKSLO IR
TECHNOLOGIJŲ PARKAS
www.kmtp.lt

Šiaurės miestelio technologijų parkas
www.smtpl.lt

KAS? KUR? KADA?

DVIEM ŠIMTAMS ĮMONIŲ - IŠSKIRTINĖS LYGINAMOSIOS ANALIZĖS IR KONSULTACIJOS

Data: balandžio 7 d.

Miestas: Vilnius

Verslininkai kviečiami į konferenciją „Įmonių konkurencingumas – pagrindinis modernios ekonomikos požymis“, kur galės ne tik išgirsti konkurencingumo ekspertų iš Didžiosios Britanijos ar Prancūzijos įžvalgas, bet ir užsiregistruoti nemokamai lyginamajai analizei (ang. benchmarking). Renginys balandžio 7 d. vyks viešbutyje „Reval Hotel Lietuva“.

„Ši konferencija dar viena „Konkurencingumo centro“ iniciatyva. Neseniai dešimčiai įmonių nemokamai pasiūlėme įsidiesti ES aplinkosaugos ir audito sistemą EMAS, o dabar 200 įmonių gali sužinoti, kaip atrodo Lietuvos ir

užsienio konkurentų kontekste, išryškinti stipriausias ir silpniausias sritis bei tobulintinus dalykus“, - pasakoja projektą įgyvendinančios įstaigos „Eksportuojančioji Lietuva“ generalinis direktorius Paulius Lukauskas.

Renginyje bus išsamiai paaiškinta, kaip vykdoma „Konkurencingumo centro“ inicijuota įmonių lyginamoji analizė: kokius veiksmus įmonėms reikės atlikti, kokią informaciją surinkti ir pateikti, kad galėtų gauti individualią lyginamosios analizės ataskaitą. Nemokama analizė bus atlikta 200 įmonių, iš kurių atrinktoms 60-čiai kvalifikuoti konsultantai padės sudaryti individualius konkurencingumo didinimo planus, taip pat bus suteikta finansinė parama jų įgyvendinimui.

Konferencijoje dalyvaus Ūkio ministras Dainius Kreivys, lyginamosios įmonių analizės ekspertas, „Winning Moves Ltd“ direktorius Mark Modena pristatys „Benchmarking Index“ teikiamas galimybes, „Ernst&Young“ partneris iš Prancūzijos Marc Lhermitte – konkurencingumo vystymo Europoje kryptis, dr. Rimantas Rudzkiš ir dr. Robertas Jucevičius įvertins ir apžvelgs atskirų Lietuvos ūkio sektorių konkurencingumo lygį, Lietuvos įmonių naudojamas konkurencingumo didinimo priemonės. Renginyje taip pat „Baltic Management Institute“ dėstytojas Saulius Adomaitis supažindins su konkurencingumu Lietuvos įmonėse, o Konkurencingumo centro

konkuruojant bei kuria teigiamą įmonės įvaizdį.

Todėl konkurse kviečiame dalyvauti visus kūrėjus ir siųsti savo išradimų idėjas patentavimui. Iš visų pateiktų bus išrinkta viena perspektyviausia idėja. Konkurso laimėtoji bus skiriamos lėšos europinės patento paraiškos rengimo konsultacijoms

bei pateikimo mokesčiams apmokėti.

Idėją atrinks komisija, sudaryta iš mokslo ir verslo atstovų. Atranka bus vykdoma remiantis dviem kriterijais:

- technologiniu potencialu;
- komercializavimo galimybėmis.

Konkursas vyksta iki 2010 m. gegužės 1d.

Trumpą, konfidencialumą išsaugantį idėjos aprašymą, kurį rasite čia: <http://www.kmtp.lt/uploads/Konkursas%20Patentuok/Anketa%20PATENTUOK.doc>

siųskite adresu: projects@kmtp.lt
Kontaktinis asmuo - Andrius Sutnikas

TAI NAUINGA IR ĮDOMU ŽINOTI

DAUGIAU ĮMONIŲ GALĖS PASINAUDOTI VALSTYBĖS TEIKIAMA PAGALBA

Daugiau įmonių galės pasinaudoti valstybės finansine pagalba, teikiama tiek valstybės biudžeto, tiek Europos Sąjungos lėšomis. Seimas pritarė Ūkio ministerijos pasiūlymui supaprastinti smulkiojo ir vidutinio verslo (SVV) subjekto statuso deklaravimo tvarką ir nustatyti jį pagal vienerių finansinių metų duomenis.

Pasak ūkio ministro Dainiaus Kreivio, SVV subjekto statuso nustatymo problema ypač paaštrėjo

ekonominiu sunkmečiu, kai įmonės buvo priverstos mažinti tiek darbuotojų skaičių, tiek gamybos pajėgumus.

„Įmonės statusas gali kiekvienais metais keistis nuo vidutinės iki mažos ar atvirkščiai, o tam, kad statusas būtų pakeistas, iki šiol reikėjo laukti metus ar daugiau. Todėl dalis įmonių prarado galimybę pretenduoti į paramą“, – sakė ūkio ministras Dainius Kreivys.

Neturinčios SVV subjekto statuso įmonės negali naudotis tam tikromis valstybės paramos formomis.

Iki šiol SVV statusui gauti reikėjo deklaruoti dvejų, o kartais ir trejų metų finansinius duomenis.

Smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatymo pataisos, supaprastinančios SVV subjekto deklaravimo tvarką, įsigalios 2010 m. gegužės 1 d.

EŽIO PARTNERIAI ĮMONĖMS, ORGANIZACIJOMS IR MOKSLO INSTITUCIJOMS SIŪLO PASINAUDITI PARTNERYSTĖ ŠIOSE SRITYSE:

- Degalų technologijas dyzeliniams varikliams iš augalinių aliejų ir riebalų gaminti.

Krasnojarsko mokslinių tyrimų institutas plėtoja biodyzelino gamybos iš antrinių produktų, aliejaus bei riebalų, pagamintų iš atliekų, mėsos perdirbimo įmonių bei maisto pramonės turimų resursų technologiją. Gamybos procesas atliekamas naudojant efektyvų

reaktorių, kuriame skystosios terpės suskaidomos iki nano dalelių dydžio. Taip mažesnėmis sąnaudomis gaunami teigiami rezultatai.

Institutas turi galiojantį bandomąjį stendą, kuris yra pagrindas biodyzelinui kaip produkcijos vienetui gaminti.

[Institutas kviečia susidomėjusias įmones ir organizacijas prisijungti](#)

[prie tiriamojo darbo įgyvendinamo ir tolesnės biodyzelino gamybos.](#)

- Bioetanolio gamybą iš artišokų.

Europoje esant mažiems šilumos šaltinių ir kuro resursams, biodyzelinui gaminti siūloma naudoti augalines žaliavas. Jos svarbios biodyzelino sudedamajai daliai – etanoliams – gaminti.

Ekspertai išvedė artišokų rūšį, kuriai būdinga didelė medžiagų fermentacija: gumbuose iki 25% drėgnosios masės ir iki 12% žaliosios masės. Naudojant antžeminę ir požeminę artišokų biomase, spirito gamybai sukurta aplinką tausojanti technologija. Pažangi technologija išsiskiria: požiūriu į natūralių artišokų komponentų modifikavimą su mielinų kultūrų grupėmis; šiuolaikinių membraninių technologijų pasitelkimu spirito gamybai. Visi šiomis technologijomis išgauti elementai patentuoti.

Instituto ekspertai kviečia prisijungti suinteresuotus partnerius iš Europos, kurie gali paremti finansiškai ir organizuoti biokuro gamybą iš perdirbtų artišokų.

- Kompleksinį artišokų perdirbimą.

Artišokų gumbai pripažinti naudingiausia ir daugiausia biologiškai aktyvių medžiagų, darančių teigiamą poveikį žmogaus organizme vykstantiems procesams, turinti kultūra. Ekspertai, žemės ūkio mokslų srityje, parengė išsamią

- Gydomąsias ir profilaktinės kosmetikos priemones.

Kvepalų ir kosmetikos rinka Rusijos ekonomikoje vystosi sparčiausiai. Taip yra todėl, jog kosmetikos gamintojai į rinką pateikia nebe universalius, bet kiekvieno pirkėjo individualias problemas sprendžiančias kosmetines priemones. Kosmetikos kūrėjai į naujos formulės kremą įvedė didesnę dozę beta-karotino, kuris efektyviau regeneruoja dengiamąjį audinį bei daro įtaką kitiems organizmo procesams. Iki šiol beta-karotino dozės kosmetikoje buvo naudojamos kaip vitaminas, o ne

ekologiškai švarią artišoko biomasės perdirbimo technologiją, kuria numatyta didelio kiekio inulino gamyba miltelių ir koncentrato forma. Visi elementai gauti taikant šią technologiją patentuoti. Technologiją yra lengva pritaikyti prie perdirbimo sąlygų ir žaliavos sudėties. Priklausomai nuo to, kokias gamybos apimtis ir kiek galutinių produktų žaliavų kiekiui nustatote, technologija gali būti įgyvendinta esamos gamybos, atskiros didelio masto, stacionariu ir/arba modulinio gamybos pagrindu.

Kviečiami susidomėję partneriai iš Europos, galintys skirti finansavimą ir norintys dalyvauti inulino ir kitų produktų iš artišokų gamybos organizavime Rusijoje.

- Enterinę mitybą:

Siekama sukurti receptą ir gaminti mišinį, skirtą ligonių maitinimui po sudėtingų gastroenterologinių operacijų. Produktas kuriamas atsižvelgiant į ligos pobūdį, operacijos tipą, amžių, mitybos būklę. Pasiūlyta sukurti visiškai

veiklioji medžiaga. Nors jam nebuvo taikomi kiekio apribojimai, priešingai negu vitaminui A, beta-karotino buvo naudojama labai mažai.

Įvedus didesnį kiekį beta-karotino į gaminį, atlikti eksperimentiniai fiziniai ir cheminiai bei klinikiniai kremų vartojimo savybių tyrimai. Nustatyta, jog profilaktiniam naudojimui skirti kremai su beta-karotinu atitinka kokybės ir saugos reikalavimus.

Siekdami baigti mokslinius tyrimus ir organizuoti terapinių ir profilaktinių kosmetikos priemonių su beta-karotinu gamybą, plečiant

subalansuotą maisto produktą, kurio gamybai būtų naudojamos natūralios augalinės medžiagos. Pagrindiniai komponentai: vaisiai, daržovės, subtropiniai vaisiai, grūdai bei specialūs priedai. Daugiausia dėmesio skiriama augalinėms žaliavoms, kurių vartojimas kelia riziką susirgti kai kuriomis lėtinėmis ligomis.

Buvo pagaminti eksperimentiniai produktų prototipai, kurie medicinos specialistų ir pacientų savanorių buvo įvertinti teigiamai. Šiuo metu parengtas bendras technologinis metodas, t.y. sukurtas pagrindinis receptas be konkrečių komponentų, reikalingų specifinėms ligoms sergantiems pacientams.

Reikalingi tolesni tyrimai su kiekvienu komponentu atskirai, investicijos tyrimų išlaidoms, patentų paraiškų rengimui Rusijoje ir Europoje, gamyklos pastato kosmetiniam remontui, įrenginių pirkimui. Susidomėjusios įmonės ir organizacijos kviečiamos prisijungti.

kosmetikos rinką Rusijoje, ragina prisijungti šioje srityje dirbančius partnerius.

- Gamtinius fosfolipidus sveikatos apsaugai

Pastaraisiais metais atlikti tyrimai, kurių metu buvo siekiama nustatyti būdus produktų kūrimui naudojant fosfolipidus. Kai kurių elementų taikymas produktų gamyboje, leido susidaryti naują požiūrį į skirtingų ligų gydymą. Nustatyta, jog sveikatos priežiūros srityje naudojamų fosfolipidų kiekis beveik neribotas.

Tyrėjai sukūrė technologiją, kurią taikant, daugiausia savo savybes išsaugančio fosfolipido cholino išgaunama iš saulėgrąžų aliejaus. Produktą leidžiama užregistruoti kaip fosfolipidinę medžiagą, pritaikytą vaistams gaminti.

Paruošti projekto dokumentiniai normatyvai fosfolipido, beta-karotino ir alfa-tokoferolio naudojimui.

Tam kad būtų baigta šių vaistų registracija Rusijoje, bei į Rusijos, o vėliau ir Europos rinką pateiktas naujas produktų asortimentas, kviečiamos prisijungti visos patyrusios šalys, turinčios finansinių išteklių.

- Kurti elektromagnetinio intensyvumo reaktoriaus technologinius procesus:

Pramonei plečianti įmonių vadovai šiuolaikinėmis sąlygomis produkciją siekia teikti ženkliai mažindami

sunaudojamos energijos kiekius gamybos procesuose, mažindami metalo įrangą, tuo pat metu norėdami didinti produktyvumą, gerinti produktų kokybę ir personalo darbo sąlygas.

Tai galima pasiekti ir iškylančias problemas išspręsti pritaikant pažangiausias techninius ir technologinius sprendimus.

Mokslinių tyrimų ir gamybos įmonė „Roskarfarm“ siūlo elektromechanikoje taikomą metodą siekiant stiprinti cheminius ir technologinius procesus.

Įmonė sukūrė pagrindinį įtaisą, kuris leidžia sustiprinti masės perdavimo ir cheminius procesus, įtraukiant juos į skystį ar dujas.

Srauto reaktorius pritaikytas įgyvendinti konkrečią technologiją, chemijos ir maisto pramonei, suteikia privalumų:

- bendras liaukų nuotėkis, nėra mazgų;

- naudojantis mažai energijos;
- mažai metalo;
- nedidelių gabaritų;
- greitai ir gilūs cheminių reakcijų ir masės procesai;
- dėl tylaus veikimo pagerėja darbo sąlygos;
- didėja reakcijos produktų kokybė išsaugant kai kurias medžiagas.

Institutas siūlo bendradarbiauti kuriant bendrus pagrindinius gamybos įtaisus, techninės įrangos sprendimus, specialius gamybos procesus.

Susidomėjus pasiūlymais, kreiptis į KMTP už technologijų perdavimą atsakingą asmenį – Andrių Sutniką. El. p.: projects@kmtpl.it

Informaciją parengė Simona Žimkutė (Klaipėdos mokslo ir technologijų parkas)

STARTUP WEEKEND – VERSLUMO SKATINIMO INICIATYVA

Vilniuje bei Kaune aktyviai vyksta „Startup Weekend“ savaitgalio organizavimas. Potencialių rėmėjų, specialiųjų svečių iš Lietuvos ir užsienio sąrašas ilgėja su kiekviena diena. Visa tai tam, kad balandžio 9-11 dienomis Lietuvoje, kaip ir didžiuosiuose šiaurės šalių miestuose – Kopenhagoje, Lunde, Osle, Stokholme (balandžio 16) – būtų sukurta daugiau informacinių technologijų projektų.

„Startup Weekend“ – tai konferencija, skirta paskatinti interneto technologijų specialistus žengti link verslo įkūrimo. Jokios rizikos – tik bendraminčių energija, kūrybinga aplinka ir įkvėpiančios,

realistiškos idėjos. Vos per 54 valandas verslo idėjos gali virsti realybe – su patyrusių konsultantų, skirtingų sričių specialistų ir entuziastų bei investuotojų pagalba. „Startup Weekend“ vyko jau daugiau nei 80 miestų Amerikoje bei Europoje. Balandžio 9-11 renginys vyks ir šiaurės šalių miestuose – Kopenhagoje, Helsinkyje, Osle, Lunde, Taline ir Stokholme (balandžio 17). Lietuva irgi neatsilieka – SW planuojama ir Kaune bei Vilniuje. Vienu metu visose šiaurės šalyse bus propaguojamos verslumas ir, kaip rašo renginio organizatoriai iš Kopenhagos, kodėl gi „nepažaisti“ – kuris miestas gali sukurti geriausią

kompaniją per vos vieną savaitgalį.

Tai efektyvus būdas patikrinti savo verslo idėją, susirasti verslo bendrininkų, susilaukti bendraminčių, entuziastų ir specialistų pagalbos, ir pastūmėti savo idėją į realybę vieno savaitgalio verslumo inkubatoriuje. Jei per kelių minučių idėjos pristatymą pavyks įtikinti klausytojus idėjos stiprumu, visą savaitgalį galėsi intensyviai dirbti su skirtingų sričių žmonėmis – programuotojais, dizaineriais, teisininkais, rinkodaros, verslininkais. Ir į komandas pasiskirsčiusiais dalyviais, norinčiais prisidėti prie tavo verslo, ir specialistais – mentorais. Galutinis tikslas –

sekmadienio vakarą jau turėti veikiančius produktus, ar bent jų prototipus.

Be galimybės išvystyti savo idėją ir ją greitai sklandžiai įgyvendinti, Startup Weekend sukuria ir įkvepiančią atmosferą, galimybę neoficialioje aplinkoje užmegzti kontaktus su kitais versliais, kūrybingais ir entuziastingais

žmonėmis, rėmėjais ir investuotojais.

„Startup Weekend“ metu pasaulyje jau sukurta 260 įvairaus pobūdžio kompanijų, kurių veikla paremta internetinėmis technologijomis. Apskaitos sistemos smulkiam verslui, priminimai, kad baigėsi automobilio stovėjimo laikas aikštelėje, receptų rekomendacijos

pagal asmeninį skonį, sistema, skirta padėti surasti nepažįstamuosius, kuriuos kasdien Niujorko, Paryžiaus ir Londono gyventojai mato metro važiuodami į darbą, ar juvelyrė, dizainerių pagaminta iš perdirbtų ekologiškų medžiagų – tai tik keletas originalių pavyzdžių.

Daugiau informacijos:
<http://vilnius.startupweekend.org/>

E-Biuletenio leidėjas:

KTU regioninis mokslo parkas
K. Petrausko g. 26, Kaunas
ramune@ktc.lt

E-biuletenio redaktorius:

dr. Pranas B. Milius

Ankstesnius e-biuletenio numerius rasite:

<http://www.ktc.lt/9351/projektai/igyvendinami-projektai/ezis.html>

Atsiprašome, jei ši informacija jums yra neaktuali. Nenorėdami daugiau gauti e-biuletenio, atsakykite į laišką su priedašu „nebesiųsti“.